

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Petr Příhoda a JUDr. Marie Žišková, o návrhu Obvodního soudu pro Prahu 2 na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi **Obvodním soudem pro Prahu 2** a **Nejvyšším správním soudem**, za účasti žalobce **Ing. P. R.**, zastoupeného JUDr. Jířím Štanclem, advokátem se sídlem v Klatovech, Čs. legií 172/I, a žalovaných **1) Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem v Praze 6, Antonína Čermáka 2a, a **2) SCA Hygiene Products GmbH**, Abt. Marken, Postfach 31 04 20, D-68264, Mannheim, Spolková republika Německo, ve věci žaloby o výmaz ochranné známky, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 39 C 351/2003,

t a k t o :

- I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 7. 6. 2001, sp. zn. O 122586, ve věci výmazu slovní ochranné známky č. R 324416 ve znění „Zewa Dis“, **j e** soud ve správním soudnictví.
- II. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 7 A 100/2001 - 24, **s e z r u š u j e**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem došlým zvláštnímu senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů dne 9. 5. 2008 požádal Obvodní soud pro Prahu 2, aby zvláštní senát rozhodl spor o věcnou příslušnost, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (v dalším textu „kompetenční spor“), mezi Nejvyšším správním soudem a Obvodním soudem pro Prahu 2 ve věci tohoto soudu zapsané pod sp. zn. 18 C 316/2007.

Z předložených spisů vyplynuly tyto pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím Úřadu průmyslového vlastnictví (v dalším textu též „Úřad“) ze dne 14. 10. 1999, zn. O 122586 byl podle § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, zamítnut návrh žalobce na výmaz slovní ochranné známky ve výroku označené. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí rozklad; o něm rozhodl předseda Úřadu dne 7. 6. 2001 pod sp. zn. O 122586 tak, že se rozklad zamítá a napadené rozhodnutí o zamítnutí návrhu na výmaz ochranné známky se potvrzuje. Zároveň rozhodl, že složená kauce ve výši 2500 Kč se nevrací.

Žalobce napadl toto rozhodnutí předsedy Úřadu dne 8. 8. 2001 žalobou ve správním soudnictví podle ustanovení části páté občanského soudního řádu u Vrchního soudu v Praze.

Vrchní soud v Praze v této věci nerozhodl do 31. 12. 2002 a neskončenou věc pak převzal dle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), k dalšímu řízení Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud o správní žalobě věcně nerozhodl a usnesením ze dne 18. 12. 2003, čj. 7 A 100/2001 - 24, ji odmítl s poukazem na ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. K vlastním důvodům tohoto rozhodnutí viz dále; poučil současně žalobce o tom, že může do jednoho měsíce od právní moci usnesení podat v téže věci žalobu podle části páté občanského soudního řádu k příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu.

Žalobce se tímto poučením řídil a podal u Obvodního soudu pro Prahu 4 ve zmíněné lhůtě žalobu proti Úřadu. Petitem žaloby se domáhal výroku o tom, že označená ochranná známka se vymazává z rejstříku ochranných známek.

Žalobce v přípisu ze dne 15. 10. 2007 upozornil, že „není dána příslušnost obecných soudů k rozhodování. Judikatura Nejvyššího správního soudu delší dobu ustálena“.

Obvodní soud pro Prahu 2 poté podal zvláštnímu senátu v úvodu označený návrh, aby zvláštní senát rozhodl tak, že k rozhodování v dané věci je příslušný soud ve správním soudnictví, neboť se jedná o rozhodnutí o veřejném, nikoli soukromém právu.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi obecným soudem a soudem ve správním soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Právní institut ochranné známky se vyvinul z hospodářské potřeby výrobce nebo obchodníka dosáhnout toho, aby právě jeho zboží (služby) zájemci kupovali nebo si opatrovali a aby toto zboží nebylo zaměňováno s produkcí konkurence. Opatření zboží značkou výrobce nebo obchodníka nemá ovšem smysl bez toho, že tu bude dána záruka, že nikdo jiný nemůže takovou značku použít. Záruku, která by měla praktický smysl, však může poskytnout jen vrchnostenská autorita (veřejná moc). Dnešní podoba průmyslových práv se ostatně vyvinula ze středověkých panovnických nebo vrchnostenských privilegií.

Je třeba dodat, že vznik ochranné známky jistě reflektuje (také) soukromý zájem jejího budoucího majitele, například proto, že po svém vzniku se známka může stát předmětem právního obchodu a její existence má pro jejího vlastníka hospodářský smysl, nicméně samotné udělení práva průmyslového vlastnictví nijak neztratilo svůj původní charakter veřejnoprávního privilegia, které je udělováno výlučně veřejnou mocí a v zájmu veřejném. Tím je zájem zákazníků či konzumentů zboží a služeb a jejich ochrany před napodobováním, falšování známek nebo jejich zneužíváním.

V dnešních podmínkách stát může stanovit podmínky, za kterých se smí uchazeč domoci kladného rozhodnutí správního úřadu. Úřad musí sice ochrannou známku zapsat do (veřejného) rejstříku (registrovat), ale musí také přihlášku zamítnout, nejsou-li splněny zákonné podmínky registrace, případně při splnění zákonných podmínek musí známku z rejstříku vymazat.

Právní vztah, který se takovým řízením a rozhodnutím řeší, vzniká mezi přihlašovatelem (při výmazu mezi majitelem známky) a správním úřadem. Takový vztah je vztahem mocenským (v jiné terminologii vertikálním, vrchnostenským); nejde o vztah občanskoprávní (§ 7 odst. 1 o. s. ř.), protože takové vztahy při vrchnostenském autoritativním rozhodování mezi úřadem a stranou nevznikají.

Nejvyšší správní soud tvrdí, že řízení ve věci práva k ochranné známce je třeba považovat za řízení ve věci práva soukromého; tvrzení se opírá o argumentaci, že práva k ochranným známkám náleží k právům k duševnímu vlastnictví a jako takové je třeba považovat je za práva soukromá, která jsou považována za tzv. jiné majetkové hodnoty, jež jsou předmětem soukromoprávních vztahů.

Taková argumentace není přílehlavá, jelikož přehlíží, že registrací ochranné známky (nebo jejím výmazem) se neupravují vlastní majetkové hodnoty, resp. majetkové vztahy, protože nic takového předmětem řízení o registraci (výmazu) není a nemůže být. Jediný vztah, který se tu registrací upravuje, je vztah mezi tím, kdo o registraci žádá (resp. tím, kdo má známku zapsánu), a úřadem, který o registraci (výmazu) rozhoduje. Předmětem řízení je vyřešení otázky, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky a zda tedy má nebo nemá vzniknout nehmotný statek (ochranná známka), resp. zda má tento status zaniknout (výmaz). Výsledkem řízení je pak vznik (registrace) známky nebo její výmaz; zda vůbec vzniknou majetkové vztahy mezi podnikateli při podnikání (a kdy a jaké), je naprosto nejisté (u některých typů známek, např. obranných nebo zásobních, lze dokonce předpokládat, že takové vztahy záměrně ani vzniknout nemají) a registrační akt se o tom nijak nevyjadřuje (a při výmazu registrované známky nijak do té doby vzniklé soukromoprávní vztahy neupravuje).

Sama registrace (výmaz) známky tedy není soukromoprávní věc a je nerozhodné, že registrací (výmazem) vznikají nebo zanikají soukromoprávní nároky. Žádná soukromá osoba, se kterou je přihlašovatel (majitel) v rovném postavení, mu nemůže registraci udělit ani mu nemůže známku vymazat. To může učinit jenom správní úřad, který k tomu má zákonnou kompetenci, a může to udělat jen tak, že o tom vydá vrchnostenský správní akt.

Proto tedy i v přezkumném řízení soudním se žalobce nedomáhá žádného svého soukromoprávního nároku, ale jen toho, aby správní úřad o věci rozhodoval podle zákona.

Odůvodnění lze pak pro úplnost uzavřít poznámkou, že rozhodnutí předpokládaná jednotlivými zákony na ochranu průmyslového vlastnictví přesně rozlišují, která rozhodnutí ve věci přísluší činit Úřadu a která soudu (v občanském soudním řízení). Ve věci patentů jsou v pravomoci soudů např. rozhodnutí o tom, komu svědčí právo na patent, stanovení výše odměny za právo na patent, výše licenčních poplatků v případě poskytnutí nucené licence, porušení práv z patentů; ostatní rozhodnutí jsou v kompetenci Úřadu. I takovéto rozdělení – navíc za situace, kdy zákonodárce ani neupravil mechanismus, jímž by se vůbec mohlo dosáhnout zápisu ve veřejných knihách bez toho, že by taková povinnost byla soudem uložena Úřadu, který v řízení podle § 244 o. s. ř. není účastníkem řízení – představovalo pro zvláštní senát jen další podporný argument pro toto usnesení.

Z vyložených důvodů proto zvláštní senát vyslovil podle § 5 odst. 1 zákona č.131/2002 Sb., že rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí Úřadu o výmazu ochranné známky z rejstříku ochranných známek náleží soudu ve správním soudnictví.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 téhož zákona zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Nejvyššího správního soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní

orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Nejvyšší správní soud pokračovat v původním řízení o podané správní žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2008

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu